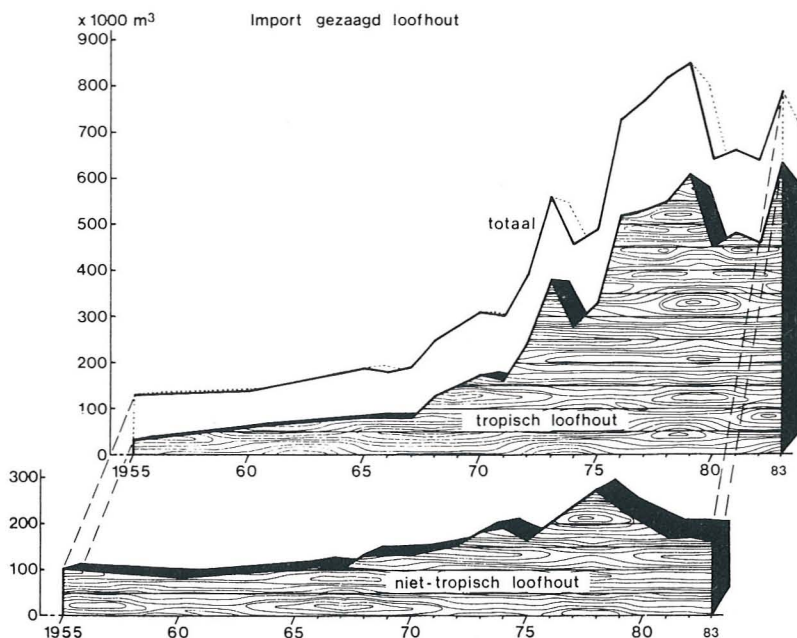
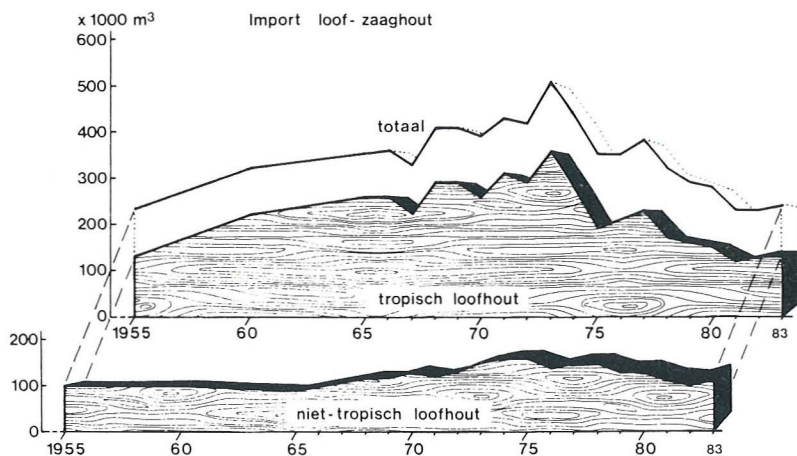

De invoer van loof-zaaghout en gezaagd loofhout

Figuur 1. Invoer van loof-zaaghout en gezaagd loofhout in Nederland.

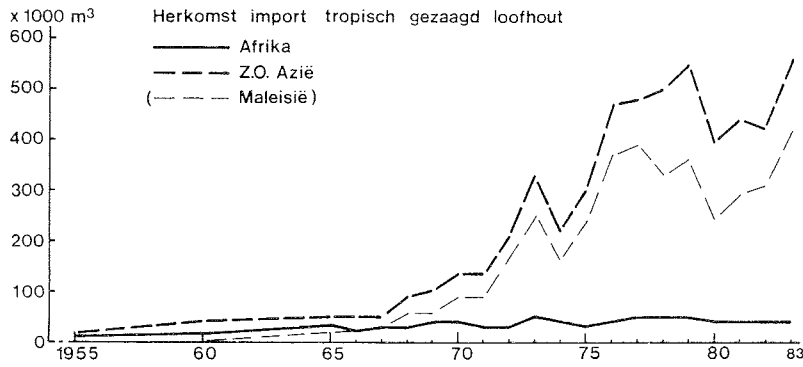
Hoewel in de laatste 'Bos en Hout Berichten' het Nederlandse bos grote aandacht heeft gekregen, niet in het minst door recente politieke ontwikkelingen, blijft het toch van groot belang om niet te vergeten dat ons land in wel heel sterke mate afhankelijk is van de invoer van hout en houtproducten. Daarom blijft het zaak om uiterst attent te blijven op de ontwikkeling van de import en tevens op de ontwikkelingen in die landen waaruit wij onze invoer betrekken.

In een aantal vorige 'Bos en Hout Berichten' is reeds aandacht besteed aan de invoer van naald-zaaghout en gezaagd naaldhout (1983, nr. 6), van plaatmateriaal (1983, nr. 9) en van populierehout (1984, nr. 2). Dit 'Bericht' is gewijd aan loofhout in het algemeen, dus zowel tropisch als niet-tropisch en zowel rondhout als gezaagd hout. Er is geen onderverdeling gemaakt in houtsoorten. Hoe het daarmee is gesteld komt wellicht in latere 'Berichten' aan de orde.

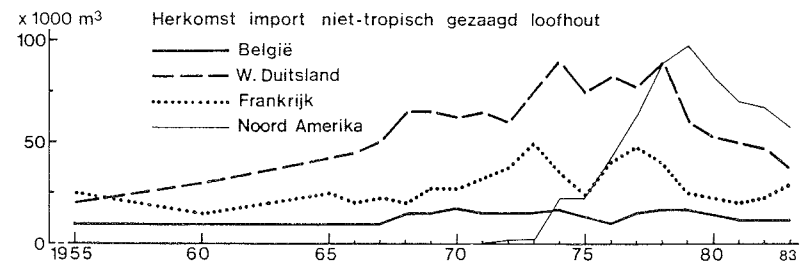
De invoer van hout en houtproducten in het algemeen

Omdat het al bijna twee jaar geleden is dat wij het eerste 'Bos en Hout Bericht' over de invoer van bepaalde sortimenten lieten verschijnen (1983, no. 6) is het goed te herhalen wat toen is opgemerkt over de invoer van hout en houtproducten in ons land in het algemeen. Nog steeds geldt dat we meer dan 90% van onze behoefte moeten invoeren; rekenen we oud papier als grondstof mee dan is dat aanzienlijk minder, namelijk ca. 75%. We praten over een invoer ter waarde van meer dan 7 miljard gulden, ruim 5 × zoveel als 20 jaar geleden. In tabel 1 is beknopt aangegeven welke positie wij in de Europese Gemeenschap innemen waar het gaat om ons aandeel in de totale import van de Gemeenschap: Ons aandeel van de EG-import van gezaagd hout ligt in de buurt van de 12%; ons aandeel in de import van papier + pulp is 9 à 10%. Dat zijn relatief hoge percentages als men in aanmerking neemt dat onze bevolking maar 5% telt van het totale aantal inwoners van de Europese Gemeenschap. Uit tabel 1 blijkt overigens dat van product

Figuur 4. De herkomst van in Nederland ingevoerd tropisch gezaagd loofhout.

Figuur 5. De herkomst van in Nederland ingevoerd niet-tropisch gezaagd loofhout.

Tabel 4: Nederland: Herkomst import tropisch gezaagd loofhout

19..	55	60	65	69	71	73	75	77	79	80	81	82	83
Totaal (x 1000 m³)	34	60	81	148	162	376	328	527	614	446	480	464	630
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Afrika	29	32	32	28	19	12	10	9	8	10	8	9	7
Z.O. Azië	65	65	60	66	80	85	89	90	89	85	90	89	89
- Maleisië	2	?	23	41	58	67	73	74	58	54	60	67	66
- Indonesië	2	3	1	-	2	1	1	2	4	9	13	12	10
- Singapore	-	-	-	18	13	11	9	12	24	18	13	8	9
- Thailand	37	53	31	-	6	4	1	-	-	-	-	-	-
Zuid-Amerika	4	3	6	3	1	2	1	1	1	2	1	-	1
Rest (wereld)	2	?	2	3	-	1	-	-	2	3	1	2	3

Tabel 5: Nederland: Herkomst import niet-tropisch gezaagd loofhout

19..	55	60	65	69	71	73	75	77	79	80	81	82	83
Totaal (x 1000 m³)	99	83	104	133	138	183	155	238	230	198	170	170	158
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
E.G.	54	67	74	77	?	78	73	60	45	46	48	48	52
- België/Lux.	10	11	9	12	?	9	8	6	8	8	7	8	8
- Frankrijk	24	19	23	14	23	28	17	20	11	11	12	13	19
- W.Duitsland	19	37	42	50	47	42	48	33	26	27	29	27	24
Oost-Europa	20	23	23	15	12	5	7	10	7	7	6	6	9
Canada	-	?	-	-	-	1	6	11	8	9	6	14	8
U.S.A.	2	?	-	1	-	1	8	16	34	33	35	25	28
Rest (wereld)	24	?	3	7	?	15	6	3	6	5	5	7	3

lijk dat ook hier één herkomst ver boven de andere uitsteekt, namelijk Afrika. Van de landen op dit continent is Kameroen sinds 1970 onze belangrijkste leverancier. Opvallend is de sterke teruggang van het aandeel van Ivoorkust.

- De waarde van de invoer van loof-zaaghout bedroeg in 1980 47,3 miljoen USS, 1,7% van onze totale in-

voer van hout en houtprodukten. Indien men bij deze laatste pulp en papier buiten beschouwing laat is het percentage 3,8. De invoer was in 1982 echter tot slechts 29,6 miljoen dollar teruggelopen.

Er is ook een uitvoer van loof-zaaghout, in de periode 1977-1983 gemiddeld ongeveer 35.000 m³ per jaar, echter in de laatste jaren iets meer (35.000 à 40.000 m³).

De invoer van gezaagd loofhout

In grafiek 1 is ook de ontwikkeling van de invoer van gezaagd loofhout aangegeven, zowel tropisch als niet-tropisch. Daaruit blijkt dat die invoer vooral sinds 1967 tot 1979 zeer sterk is toegenomen, namelijk van ongeveer 200.000 m³ tot 850.000 m³. Daarna is hij afgenomen tot ongeveer 650.000 m³ in 1982, ongetwijfeld een gevolg van de economische recessie, maar in 1983 weer gestegen. Het beeld is sinds het begin van de zeventiger jaren volledig tegengesteld aan dat van de invoer van rondhout. Als men beide sortimenten optelt, dus rondhout en gezaagd hout in rondhoutequivalenten uitdrukt, komen de volgende cijfers uit de bus: Totale invoer in 1973 bijna 1,6 miljoen m³ r.e., in 1979 1,85 miljoen en in 1982 1,4 miljoen m³ r.e.; daarvan was respectievelijk 35%, 16% en 16% rondhout.

Net als bij rondhout is ook bij gezaagd hout de ontwikkeling in sterke mate bepaald door het tropische hout. Ook voor niet-tropische gezaagd loofhout echter geldt ongeveer hetzelfde als hiervoor in het algemeen is opgemerkt, namelijk een stijging sinds 1967 en een daling vanaf het eind van de zeventiger jaren.

De invoer van niet-tropisch gezaagd loofhout betrof in de periode 1977-1983 vooral eik (ca. 70%), in mindere mate beuk (± 20%). De helft van het gezaagd eikehout kwam uit de USA.

Over de herkomst van de import geven figuur 4 en 5 alsmede de tabellen 4 en 5 uitsluitsel. Hieruit kan het volgende worden afgelezen:

- Bij de invoer van niet-tropisch gezaagd loofhout valt op dat het aandeel van de E.G.-landen, tot 1975 ongeveer drie vierde, sindsdien sterk is afgenomen tot ongeveer de helft. Daarentegen is het aandeel van de invoer uit Noord-Amerika (hoofdzakelijk de USA) sterk toegenomen tot 36%.
- Van de E.G.-landen nemen Frankrijk en Duitsland het leeuwenaandeel van onze invoer voor hun rekening. Daarbij is wel opvallend dat de daling van de invoer uit de E.G.-landen, zojuist vermeld, vooral de Westduitse herkomst betreft.
- De invoer van gezaagd tropisch hout komt voor het overgrote deel uit Zuidoost-Azië waarbinnen weer Maleisië verreweg de hoofdrol speelt. Deze toestand blijft vrij stabiel met dien verstande dat sinds 1977 de invoer uit Indonesië in enkele jaren tijds sterk gestegen is.
- De waarde van de invoer van gezaagd loofhout bedroeg in 1980 262 miljoen USS, 10% van onze totale invoer van hout en houtprodukten en ruim 20% als men daarbij pulp en papier niet meetelt.

Tabel 1: Gegevens over de jaarlijkse Nederlandse in- en uitvoer van hout en houtproducten (gem. 1977-1983)

Produkt	Invoer × 1000*	Uitvoer × 1000*	Invoer in % van EG-invoer	Netto inv. in % van verbruik
Rondhout	825	374	5,2	33
- zaaghout	317	45	3,8	53
naaldhout	28	12	1,3	10
loofhout	289	33	4,7	72
- vezelhout	250	189	5,7	14
Gezaagd hout	2.999	203	11,5	91
- naaldhout	2.256	74	10,6	96
- loofhout	743	129	15,4	77
Fineer en triplex	505	48	16,1	92
Spaanplaten	527	63	14,4	86
Vezelplaten	122	25	11,7	72
Pulp	614	6	7,3	78
Papier en karton	1.372	899	10,2	22
- kantepapier	308	38	10,3	63
- druk- en schrijfpapier	397	280	10,8	18
- ander papier en karton	667	581	9,8	8

* Pulp en papier in tonnen, overige producten in kubieke meters.

tot produkt grote verschillen bestaan. Ons aandeel in de EG-invoer van halffabrikaten als gezaagd hout, plaatmaterialen en papier is veel groter dan bijvoorbeeld in dat van rondhout. Bij dat laatste treedt overigens loofhout meer op de voorgrond dan naaldhout.

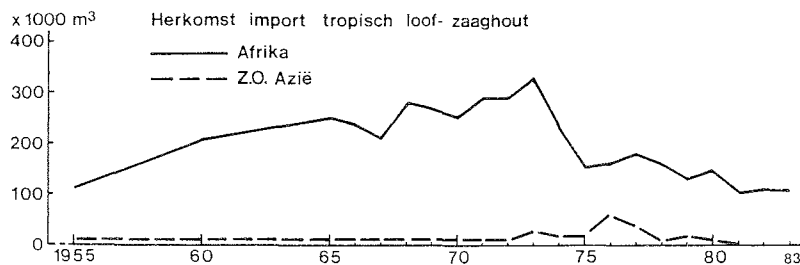
De invoer van loof-zaaghout

Wij hebben, zoals hierna ook bij het gezaagde loofhout, een onderscheid gemaakt tussen hout en tropische en van niet-tropische herkomst.

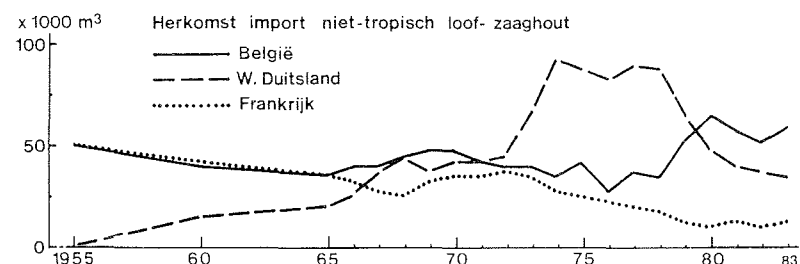
In figuur 1 is het verloop van de invoer vanaf 1955 tot en met 1983 aangegeven. Daarin zien wij een voor insiders bekend beeld: De invoer is in de periode 1955-1973 aanzienlijk toegenomen, namelijk van rond 230 miljoen naar 510 miljoen m³, een toename met rond 125%, maar is sindsdien sterk gedaald en weer op het niveau van 1955 gekomen. Deze ontwikkeling is voor het overgrote deel te wijten aan de teruggang van de import van tropisch hout. De invoer van hout van niet-tropische herkomst is redelijk constant gebleven met trouwens ook een geringe achteruitgang sinds 1979 waarbij echter de economische recessie niet over het hoofd mag worden gezien. In het topjaar 1973 voerde ons land ongeveer 370.000 m³ tropisch rondhout in, een invoer die in 1955 nog pas 130.000 m³ bedroeg, een niveau waarop echter de invoer in 1983 opnieuw is beland. Aangezien in die periode de produktie van loof-zaaghout in Nederland zelf volgens ons bekende gegevens geen opzienbarende wijziging heeft ondergaan (± 110.000 m³) mag worden geconcludeerd dat in een vrij beperkte tijd de verwerkingsmogelijkheden van rond loofhout in zagerijen met maar liefst 270.000 m³ is teruggelopen waarbij die van tropisch rondhout met 230.000 m³.

In de periode 1977-1983 waren populier en daarna beuk onze belangrijkste niet-tropische import-soorten. De invoer van eik is sterk teruggelopen en bedroeg in

Figuur 2. De herkomst van in Nederland ingevoerd tropisch loof-zaaghout.

Figuur 3. De herkomst van in Nederland ingevoerd niet-tropisch loof-zaaghout.

Tabel 2: Nederland: Herkomst import tropisch loof-zaaghout (zaag-/fineerhout)

19..	55	60	65	69	71	73	75	77	79	80	81	82	83
Totaal (× 1000 m ³)	125	223	262	289	307	366	188	229	158	168	115	125	132
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Afrika	90	93	95	94	96	90	81	79	84	87	89	87	84
- Kameroen	10	?	30	27	35	34	41	34	42	48	50	49	58
- Gabon	?	33	17	10	22	23	20	13	9	13	17	15	13
- Ivoorkust	46	26	22	28	19	19	13	18	18	15	10	15	10
Z.O. Azië	6	2	2	1	1	8	10	15	11	8	3	2	1
Zuid-Amerika	3	5	3	4	3	2	-	5	4	5	8	6	8
Rest (wereld)	?	?	-	-	-	-	9	1	1	-	-	5	7

Tabel 3: Nederland: Herkomst import niet-tropisch loof-zaaghout (zaag-/fineerhout)

19..	55	60	65	69	71	73	75	77	79	80	81	82	83
Totaal (× 1000 m ³)	102	101	92	119	124	145	157	153	133	130	113	103	108
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
E.G.	100	98	99	98	98	99	98	97	98	96	98	98	99
- België/Lux.	49	41	40	40	35	28	26	24	38	50	50	52	55
- Frankrijk	49	42	22	27	27	23	15	14	11	8	11	9	12
- W.Duitsland	2	15	37	31	35	47	56	59	49	36	35	35	31
Rest (wereld)	-	2	1	2	2	1	2	3	2	4	2	2	1

1982 slechts één derde van die van populier en de helft van die van beuk.

Over de herkomst van de import geven figuur 2 en 3 uitsluitend. Verder is in tabel 2 en 3, gesplitst naar tropisch en ander loofhout, de herkomst in cijfers weergegeven. Uit grafieken en cijfers blijkt het volgende:

- Al sinds 1955 of eerder komt vrijwel al ons niet-tropisch loofhout uit landen van de Europese Gemeenschap. Daarbij is opvallend dat het aandeel van Frankrijk sterk is afgenomen, van ongeveer de helft tot rond 10%, terwijl het beeld van W.-Duitsland vrij constant blijft met een piek tussen 1973 en 1979. In diezelfde periode vertoonde de invoer uit België een inzinking, althans in percentages uitgedrukt.
- Wat betreft de invoer van tropisch rondhout is duidel-

Er is ook sprake van uitvoer van gezaagd loofhout, in de periode 1977-1983 15 à 20% van de invoer (tabel 1). De hoeveelheid nam toe van ongeveer 115.000 m³ in de periode 1977-1979 tot 165.000 m³ in 1983. Van de waarde van de uitvoer van hout en houtprodukten uit Nederland in 1980 nam gezaagd loofhout 6% in, gerekend zonder pulp en papier echter 34%! De productie van gezaagd loofhout in Nederland beliep in 1980 234.000 m³, de uitvoer 134.000 m³.

Enkele conclusies

1. De invoer van loof-zaaghout in Nederland is, evenals bij naaldhout het geval bleek, sterk teruggelopen. Voor naaldhout is dat al sinds de vijftiger jaren het geval, bij loofhout na 1973. Tenzij de productiecijfers van Nederlands loofhout minder stabiel zijn dan de ons bekende cijfers doen vermoeden, kan worden geconcludeerd dat het verwerken van rond loofhout in Nederland tot gezaagd hout en fineer in 10 jaar tijds met 270.000 m³ is verminderd. Dit komt voor het overgrote deel door de vermindering van de verwerking van tropisch rondhout. De invoer van loofhout (rondhout) uit niet-tropische landen alsmede de eigen loofhoutproductie is redelijk constant gebleven.
2. De invoer van niet-tropisch loofhout komt vrijwel volledig uit de landen van de Europese Gemeenschap, vooral West-Duitsland en België. Afrika levert verreweg het grootste deel van het ingevoerde tropische rondhout. In dit verband verdient het aandacht dat de importlanden in Zuidoost-Azië, zoals Japan, Zuid-Korea en Taiwan, in sterk toegenomen mate rondhout uit Afrika importeren.
3. De invoer van gezaagd loofhout is in de periode 1967 tot 1983 sterk toegenomen, met een inzinking in de jaren 1980 tot en met 1982. Het aandeel van het gezaagde loofhout in het totaal van de loofhoutinvoer, uitgedrukt in r.e., is eveneens sterk toegenomen en wel tot 85%. Dit betekent dat met name de tropische landen in toenemende mate zelf de produkten maken die Nederland nodig heeft.
4. Op langere duur gezien moet worden verwacht dat de invoer van tropisch rondhout verder zal teruglopen. Voor zover wij onze al sterk gereduceerde zaagcapaciteit wensen te behouden, zal deze toenemend moeten worden voorzien met Europees rondhout.
In hoeverre een blijvende invoer van gezaagd tropisch hout mogelijk zal zijn is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de vraag naar gezaagd hout en daaruit vervaardigde produkten in de producentenlanden zelf.
5. Analyses van toekomstige invoermogelijkheden moeten worden geplaatst tegen de achtergrond van ontwikkelingen in de exportlanden, ontwikkelingen met betrekking tot bospolitiek, boseconomie, houtproductie, houtverwerking en andere exportbestemmingen. Die vragen de grootst mogelijke aandacht.
6. Gezien de specifieke bestemmingen van de verschillende belangrijke loofhoutsoorten is het van groot belang dat een houtstroomonderzoek per soort wordt verricht, mede om te kunnen bepalen in welke mate en voor welke doeleinden vervanging door Europese soorten mogelijk is indien de situatie in de exportlanden dit noodzakelijk zou maken.

R. Eppenga
H. A. van der Meiden